

Suomenkielisen opetuksen tulosityksikkö

KÄYTTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2021

Espoo-tarina, sivistyskaupunki Espoo ja suomenkielisen opetuksen tarina

Espoo -tarinaa täydentäen sivistystoimen tarinassa todetaan tiivistäen, että Espoo on sivistyskaupunki. Kotikaupungissamme jokainen kokee olevansa merkityksellinen, kuuluvansa yhteisöön ja voivansa vaikuttaa. Varmistamme tulevaisuudessa tarvittavat taidot ja osaamisen kaikille. Tarjolla on mahdollisuuksia kasvaa, oppia ja kehittyä, ylläpitää terveyttään ja hyvinvointiaan sekä osallistua ja harrastaa. Sivistyspalveluiden avulla asukkaat voimaantuvat, kiinnittyvät osaksi sekä yhteisöä että yhteiskuntaa. Eriarvoistuminen vähenee.

Sivistyspalvelut ovat avainasemassa, kun luomme kestäväällä tavalla toimivaa yhteiskuntaa. Kestävän kehityksen periaate näkyy kaikessa toiminnassamme. Yhdessä tehden ja rohkealla johtamisella luomme sivistyskaupungin.

Suomenkielinen opetustoimi antaa lapsille ja nuorille korkeatasoiset, monipuoliset ja alueellisesti tasapuoliset kehitymis- ja koulutusmahdollisuudet. Toiminnan lähtökohdana on koulutuksellinen tasa-arvo, joka huomioi oppijan yksilölliset ominaisuudet.

Sivistys ja hyvinvointi

Valtuuston linjaamien tavoitteiden mukaan Espoon oppimistulokset ovat Suomen parhaat. Opetuksen ja ohjauksen oppilaskohtainen resurssi säilyy edelleen korkealla tasolla seudullisesti verrattuna. Peruskoulun tuloksia arvioidaan teettämällä osana valtakunnallista arviointia 9. luokkalaisten matematiikan ja englannin arvioinnit sekä 2. ja 5. luokkien Allu-lukutestit.

Espoo on kansainvälisten päiväkotien ja koulujen edelläkävijä. Nykyisen Espoo International Schoolin opetusta järjestetään Opinmäen lisäksi Kivimiehen koulun tiloissa Otaniemessä. Englanninkielisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen jatkumoa kehitetään. Suomenkielinen opetus toteuttaa osaltaan sivistystoimen yhteistä kansainvälisyysohjelmaa.

Espoossa jokainen vanhempi voi luottaa, että lähikoulusta saa laadukasta opetusta. Valtuuston linjaus on lähikouluperiaate, jossa hyödynnetään lähikoulupilotissa vuosina 2019–2021 jo opittuja työmuotoja. Segregaatiota ehkäistään kehittämällä edelleen opetusmäärärahojen osoittamisen periaatteita. Painotettua opetusta kehitetään alueellisesti tasapuolisemmaksi kehittämällä painotetun opetuksen oppilaaksiottoa sekä pedagogista rakennetta.

Koulukiusaamiselle on nollatoleranssi ja koulurauha turvataan. Kouluyhteisöjen keinoja yhteenkuuluvuuden, osallisuuden ja sosiaalisten taitojen sekä motivaation edistämiseksi tuetaan edelleen Arvokas-pedagogiikan, Kiva-koulun ja muiden näitä

taitoja tukevien ohjelmien ja toiminnan avulla. Tämä liittyy myös yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämiseen. Vuonna 2018 loppuneen Lape-hankkeen tuloksia jalkautetaan yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon sekä juurrutetaan toimintakulttuuria espoolaisiin kouluihin ja oppilaitoksiin. Koulukiusaamisen ehkäisyyn suunnitelma ja toimenpiteet päivitettiin vuonna 2020. Vuoden 2021 aikana tähän liittyvän koulun toiminnan kehittämisen näkökulmana on kaikkien kouluyhteisön jäsenten asialliseen käytöksen lisäämiseen yhteisöllisin keinoin.

Oppilaiden osallisuutta lisätään. Suomen harrastamisen mallista kehitetään Espoon malli ja lisätään harrastamismahdollisuuksia kaikille peruskoululaisille koulupäivän jälkeen.

Espoossa on omaleimaista ja laajaa kulttuuritarjontaa. Kaikilla oppilaille on mahdollisuus kokea ja kokeilla taidetta ja liikuntaa. KULPS-kulttuuri- ja liikuntapolkua vahvistetaan hyödyntämällä mm. joukkoliikenteeseen koululaisryhmille mahdollistettua ilmaista liikkumista koulupäivien aikana huomioiden kuitenkin ajantasaiset tartuntatautilanteen ohjeistukset. Lukiokoulutukseen on laadittu yhteistyömalli kulttuuripalveluiden kanssa ja koronatilanteen niin salliessa lukiolaisille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua kulttuuritarjontaan.

Espoo on Suomen liikkuvin kunta. Perusopetuksen Urhea-liikuntaluokkien kokeilu Leppävaaran koulussa vakinaistettiin keväällä 2020 ja toiminnan laajentamisesta muille suuralueille tukeutuen liikuntapuistojen infraan laadittiin suunnitelma syksyllä 2020. Suunnitelmaa aletaan jalkauttaa kevään 2021 aikana tavoitteena uusien toimintapisteiden toteuttaminen elokuusta 2022 alkaen. Kaikki lukiot ovat osallistuneet liikkuva koulu –hankkeeseen ja toisen asteen huippu-urheilustrategia on käynnistynyt mm. siten, että tavoitteellisille urheilijoille on varattu entistä enemmän opiskelupaikkoja Espoon lukioissa.

Koulutustakuu toimii, koulupudokkuutta sekä lasten ja nuorten syrjäytymistä vähennetään. Kaikille peruskoulun päättäneille tarjotaan edelleen toisen asteen koulutuspaikkaa, lisäopetusta, muuta koulutusta tai työpajapaikkaa. Tiivistetään yhteistyötä Ohjaamotalon palveluiden kanssa.

Oppivelvollisuuslaki tulee voimaan 1.8.2021, ja se koskee keväällä 2021 perusopetuksen 9. luokalla olevia oppilaita. Samalla toinen aste muuttuu oppivelvollisten osalta maksuttomaksi. Asiaa valmistellaan kuntatasolla vuoden 2021 aikana usean työryhmän ja ohjausryhmän toimesta.

Espoon palvelut järjestetään ja tuotetaan asukas- ja asiakaslähtöisesti sekä kustannusvaikuttavasti. Parannetaan ennaltaehkäisevien palvelujen määrää yhdessä sosiaali- ja terveystoimen kanssa mm. nuorten mielenterveys- ja päihdeongelmien kohdalla.

Vammaiset elävät tavallista elämää, osallistuvat ja harrastavat ja saavat asiansa joustavasti hoidettua. Vammaisten oppilaiden ja opiskelijoiden koulunkäynti on järjestetty joustavasti ja osallistavasti.

Lisätään espoolaisten lapsi- ja perhepalvelujen toimijuutta. Oppimispolut varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja toiselle asteelle ovat sujuvia. Kuvataan

vuonna 2021 siirtymäkäytänteet varhaiskasvatuksesta perusopetukseen sekä toiselle asteelle osana oppivelvollisuuden lainsäädännön muutoksista johtuvien rakenteiden ja toiminnallisuksiemme muutosten kehittämistä. Nämä käytänteet nähdään osana elinikäisen oppimisen oppimisen ja kasvun polkujen mahdollistamista.

Nostetaan maahanmuuttajien koulutusastetta, sujuvoitetaan kotoutumista ja työllistymistä. Maahanmuuttaja taustaisten oppilaiden ja opiskelijoiden koulutusaste nousee ja oppimistulokset paranevat. Kehitetään maahanmuuttajataustaisten oppilaiden koulusujuvuutta, kotouttamista ja toiseen asteen koulutukseen siirtymistä parantavia palveluita. Selvitetään esteet ja tuetaan opinto-ohjauksella siirtymää perusopetuksesta toiselle asteelle.

Elinvoima, kilpailukyky ja työllisyys

Espoossa hyödynnetään monipuolisesti yksityisen yritystoiminnan ja kolmannen sektorin osaamista. Koulut ja lukiot hyödyntävät monipuolisesti yksityisen yritystoiminnan ja kolmannen sektorin osaamista mm. osallistumalla yhdessä kehitettyyn KYKY-toimintaan.

Kaikilla lukiolaisilla on mahdollisuus osallistua yrittäjyyskursseille. Kansainvälisesti tunnustetut sivistystoimen palvelut tuotetaan yhdessä kumppaneiden kanssa. Suomenkielinen opetus on myös aktiivisesti mukana sivistystoimen ja kuntien yhteisessä Tulevaisuuden älykkäät oppimisympäristöt -hankkeessa.

Ympäristö, rakentaminen ja liikenne

Koulut kuntoon: kouluilla, päiväkodeilla ja lukioilla on terveet ja toimivat tilat ja sisäilmakohteiden ja hätäväistöjen lukumäärä vähenee. Kevätlukukaudella 2021 yhteensä 11 ja syyslukukaudella 9 koulua tai lukiota toimii väistötiloissa.

Tilavuokrat nousevat merkittävästi johtuen uusien tai peruskorjattujen koulurakennusten käyttöönotosta sekä vuokrien yleisestä tasokorotuksesta. Tilojen käyttö- ja täyttöaste pysyy suunnilleen vuoden 2020 tasolla edellyttäen, että tehtävät väistöratkaisut hoidetaan vapaata tilakapasiteettia hyödyntämällä. Varhaiskasvatuksen kanssa tehdään tilayhteistyötä, minkä lisäksi olemassa olevien tilojen käyttöä hyödynnetään tehokkaasti myös asukas- ja harrastustoiminnassa.

Espoon viidestä kaupunkikeskuksesta muodostuu asuin-, asiointi-, työpaikka- ja opiskelukeskuksia, joilla vahvistetaan kestävää kasvua, yhdenvertaisuutta, hyvinvointia ja saavutetaan skaalattavuutta. Espoossa on viisi alueellista opiskelukeskusta. Lasten ja nuorten alueelliset hyvinvointiryhmät ehkäisevät segregatiota yhteisellä toiminnallaan. Opetustoimen toimenpiteitä YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi avataan. Kaikissa peruskouluissa ja lukioissa on laadittu kestävä kehityksen yhteiskuntasopimus ja suunnitelma sen toteuttamiseksi. Lukuvuosisuunnitelmissa kuvataan tarkemmin vuoden aikana tehtävät toimenpiteet.

Talous, henkilöstö ja johtaminen

Espoon talous on tasapainossa ja verotaso pysyy maltillisena. Konsernin lainakanta kääntyy laskuun valtuustokauden lopulla. Suomenkielisen opetuksen talous on tasapainossa. Palvelutuotannon tuottavuus paranee 1 % (PATU). Henkilöstön tuottavuus paranee 2 %.

Espoon johtamisen arki sujuu. Työhyvinvointi paranee ja sairaspöissaolat vähenevät. Terveysperusteisten pöissaolojen määrä on enintään 13 pv/henkilötyövuosi. Työhyvinvointimatriisiin arvo kasvaa vähintään yhden yksikön. Lähijohtamista tuetaan koulutuksella.

Vahvistetaan kokeilukulttuuria. Johtamisella rohkaistaan uusiin innovatiivisiin toimintatapoihin sekä rajoja ylittävään yhteistoimintaan. Kehitetään uusia tapoja käyttää kaupunkia oppimisympäristönä.

Espoon viestintä on vuorovaikutteista ja modernia. Tuodaan esille ”Espoo on media” -ajattelua. Luodaan näkemys siitä, mikä on opetustoimessa modernia ja vuorovaikutteista viestintää ja kuvataan nykytila. Viestinnän työkalujen ja osallistumistapojen kehittämistä jatketaan. Perusopetuksen viestintää kehitetään myös osana kuuden suurimman kaupungin perusopetuksen viestinnän hanketta.

Espoo on digitaalisten palvelujen ja älykkään kaupungin ykköskaupunki. Sivistystoimen digitarina päivitetään ja sen toteuttaminen aloitetaan kouluissa ja lukioissa. Tavoitteena on, että Oppikan, Opekan ja Ropekan kartoitusten perusteella digitaidot ovat kansallista keskiarvoa paremmat. Kehitetään uusia digitaalisia palveluita.

Ihmiset ja yritykset saavat Espoossa hyvää palvelua kotimaisten kielten lisäksi englanniksi. Suomenkielisessä opetustoimessa saa hyvää palvelua suomeksi ja englanniksi.

Kieli- ja kulttuuriryhmien sekä kansainvälinen opetus

Suomenkielisessä perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa opiskelee vuoden 2021 alussa 7008 vieraskielistä oppilasta ja opiskelijaa, 548 enemmän kuin vuonna 2020. Suomea toisena kielenä opiskelee 7512 oppilasta ja opiskelijaa, 1106 enemmän kuin vuonna 2020.

Oman äidinkielen opetukseen osallistuu vuoden 2021 alussa 4944 oppilasta, 454 enemmän kuin vuonna 2020. Opetusryhmissä on keskimäärin 17 oppilasta. Oman äidinkielen opetus pyritään järjestämään, mikäli vähintään 12 oppilasta ilmoittautuu opiskelemaan samaa kieltä. Myös lukiossa tarjotaan oman äidinkielen kursseja. Oman äidinkielen opetukseen haetaan valtionavustusta. Vieraskieliset oppilaat tuovat mukanaan myös katsomusaineiden kirjon. Espoossa opetetaan tällä hetkellä viittä eri katsomusainetta.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestetään kouluissa vuonna 2021 alussa 748 oppilaalle. Vuoden 2021 alussa Espoon peruskouluissa toimii 33 perusopetukseen valmistavan opetuksen luokkaa. Esi- ja alkuopetuksen oppilaille

valmistavaa opetusta annetaan myös inklusiivisesti esiluokilla ja yleisopetuksen luokilla sekä suomenkielisen varhaiskasvatuksen esiopetuksessa.

Lukioon valmistavaa opetusta järjestetään Leppävaaran lukiossa 17 opiskelijalle. Valmistavaan opetukseen saadaan erillinen valtionosuus.

Opiskeluhoolto

Suomenkielinen opetus järjestää lakisääteiset opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelut kaikille Espoossa sijaitseville suomenkielisille esi- ja perusopetuksen sekä toisen asteen oppilaitoksille. Opiskeluhoolto toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoollona. Lisäksi oppilaalla ja opiskelijalla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon ja opiskeluhoollon palveluihin. Opiskeluhoolto toteutetaan yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen kanssa siten, että opiskeluhoollosta muodostuu toimiva ja eheä kokonaisuus.

Opiskeluhoollon tavoitteena on edistää opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia ja huolehtia oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista sekä opiskeluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Suomenkielisessä opetuksessa opiskeluhoollon palveluja toteuttavat 47 psykologia, 5 aluepsykologia, 46 kuraattoria, 5 aluekuraattoria, 2 toimintaterapeuttia ja 1 musiikkiterapeutti. Palvelut järjestetään yhteensä noin 46 000 oppilaalle ja opiskelijalle.

Vuonna 2021 kehitetään koulujen ja oppilaitosten yhteisöllistä opiskeluhoollota eli kaikkien oppilaitoksen aikuisten yhteistä työtä, joka vahvistaa opiskelijoiden yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Perusopetuksen lukuvuositeemana 2020–21 on ”hyvinvointi ja turvallinen arki”. Yhteisöllisessä opiskeluhoollossa toteutetaan Yhdessä vahvaksi yhteisöksi -suunnitelmaa, jossa on toimenpiteitä kiusaamisen ehkäisemiseen.

Opiskelijoiden tarve yksilökohtaiseen tukeen on yhä kasvussa. Myös koronatilanne vaikuttaa monien opiskelijoiden hyvinvointiin ja oppimiseen. Lukiokoulutuksen osalta voidaan valtionavustuksen turvin vahvistaa psykologi- ja kuraattoripalveluja neljällä resurssityöntekijällä, jotka työskentelevät kevätlukukaudella 2021. Lisäresurssin avulla pyritään tarjoamaan ohjausta ja tukea erityisesti niille nuorille, joilla on ollut ongelmia jaksamisen ja mielenterveyden kanssa tai jotka ovat muuten heikoimmassa asemassa. Laajennettu oppivelvollisuus astuu voimaan elokuussa 2021. Se lisää sekä yhteisöllisen että yksilökohtaisen opiskeluhoollon tarvetta.

Tieto- ja viestintätekniikka

Tehtäväalueelle sisältyvät tulosityksikön tieto- ja viestintätekniikan määrärahat. Määräraha sisältää peruskoulujen ja lukioiden tietoliikenne-, ylläpito- ja tukipalvelukustannukset, tietotekniikkalaitteiden ja opetustilojen esitystekniikan leasing-vuokrat sekä asennuskulut, tietojärjestelmien kustannukset sekä niiden pienkehittämisen sekä opetushenkilöstön täydennyskoulutuksesta aiheutuvat menot.

Perusopetuksen oppilaiden käytössä olevia laitteita uusitaan arviolta 8 000 päätelaitetta vuoden 2021 aikana. Valmistaudutaan oppivelvollisuuden laajenemiseen lukiokoulutuksen opiskelijoiden tietokoneiden hankinnan osalta. Koulujen toimintakulttuuria ja opetushenkilöstön osaamista kehitetään opetussuunnitelmien mukaisesti ja käyttöön otettujen pilvipalveluiden pedagogista käyttöä kehitetään. Rehtoreiden ict-osaamista kehitetään. Tuetaan kieli- ja kulttuuriryhmien oppilaiden ict-käyttömahdollisuuksia. Kehittämishankkeet on kerrottu perusopetuksen ja lukiokoulutuksen kehittämisen yhteydessä. Digitaalisuus on mukana kaikessa toiminnassa ja toiminnan kehittämisessä.

Perusopetus

Suomenkielisissä peruskouluissa opiskelee lukuvuonna 2020-2021 30272 oppilasta (tilanne 20.9.2020), mikä on 806 eli 2,7% enemmän kuin vuotta aiemmin. Määrän ennakoitaan kasvavan lukuvuodeksi 2021-22 noin 500 oppilaalla, josta noin 100 on alakoululaisia ja 400 yläkoululaisia. Oppilasmäärän kasvusta valtaosa on vieraskielisiä oppilaita.

Perusopetuksen lisäopetuksessa opiskelee tänä lukuvuonna 112 opiskelijaa (tilanne 20.9.2020), mikä on kuusi oppilasta enemmän kuin vuotta aiemmin. Lisäopetuksen oppilaiden määrän ennakoitaan hieman laskevan lukuvuodeksi 2021-22 johtuen lukiopaikkoihin tehdystä lisäyksestä. Toisaalta oppivelvollisuus uudistuksen vaikutuksia opiskelijamäärään on vaikea ennakoida. Lisäopetusta järjestetään kaikille niille, jotka eivät saaneet toisen asteen koulutuspaikkaa perusopetuksen jälkeen tai jotka eivät muilla tavoin suorita oppivelvollisuutta. Edelleen jatketaan ja vahvistetaan yhteistyötä toisen asteen ammatillista valmistavaa koulutusta antavan Omnian kanssa.

Perusopetusryhmät muodostetaan siten, että luokilla 1–2 on enintään 25 ja luokilla 3–6 enintään 32 oppilasta. Luokilla 7–9 ryhmäkoko on pääsääntöisesti enintään 24 oppilasta.

Opetuksen järjestämisessä tehdään kuntarajojen yli yhteistyötä erityisesti Kauniaisten kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti, mutta lisäksi yhteistyön mahdollisuuksia Helsingin ja Vantaan kanssa tarkastellaan vuosittain. Yhteistyöllä pyritään tasaamaan oppilasvirtoja kaupunkien raja-alueilla, varmistamaan koulujen tarkoituksenmukainen täyttöaste, kehittämään alueellisesti tiettyjä opetusmuotoja sekä mahdollisuuksien mukaan lykkäämään rakentamisinvestointeja.

Muihin kuntiin on sijoitettuna 251 vuosina 2004–2014 syntynyttä lasta/nuorta. Espoo korvaa sijoituskunnille näiden oppilaiden peruskoulusta syntyvät kulut. Syrjäytymisen ehkäisemiseksi järjestetään kaksi ryhmää joustavaa perusopetusta (JOPO) Karakallion koulussa. Joustavan perusopetuksen kehittämisessä aloitetaan TEPPO-toiminnan kehittäminen alueellisten pilottien kautta.

Perusopetuksen toiminnan kehittäminen

Perusopetuslinja on mukana monissa Opetushallituksen sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamissa opetuksen kehittämishankkeissa. Sisällöllisten kehittämishankkeiden tehtävä on tukea opettajien ja kouluyksiköiden johtajien

osaamista voimassa olevan opetussuunnitelman toteuttamisessa nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Lukuvuonna 2020–2021 ovat käynnissä seuraavat kehittämishankkeet:

Espoon kaupunki on saanut valtionavustusta esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2020-2021 yhteensä 3 254 315 euroa. Suomenkielisessä perusopetuksessa tätä on käytettävissä vuonna 2021 vielä 2 043 070 euroa. Koulutuksen järjestäjän omarahoitusosuus on 20%. Valtionavustus on tarkoitettu esi- ja perusopetuksen toimintakulttuurin muutoksen, inklusion, oppimisen ja hyvinvoinnin, tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden, vuorovaikutuksen ja lähikouluperiaatteen vahvistamiseen sekä oppilaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömään ja riittävän varhaiseen tukeen. Avustuksella tuetaan pysyvien toimintamallien, rakenteiden ja käytänteiden kehittämistä tukemalla opetuksen järjestäjien mahdollisuuksia palkata ensisijaisesti opettajia ja avustajia sellaisten esi- ja perusopetuksen opetusryhmien joustavaksi muodostamiseksi, joissa tehostetun tuen (oppilaalle on tehty perusopetuslain 16a §:n mukainen oppimissuunnitelma) tai erityisen tuen (oppilaalle tehty perusopetuslain 17 §:n mukainen kirjallinen päätös) piirissä olevan oppilaan/oppilaiden opetus järjestetään osittain tai kokonaan yleisopetuksessa tai joissa on erikoissairaanhoidon piirissä olevia oppilaita.

Espoon kaupunki on saanut valtionavustusta esi- ja perusopetukseen koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi lukuvuodelle 2020-2021 yhteensä 5 085 858,25 €. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöhemmin jatkanut avustuksen käyttöaikaa vuoden 2021 loppuun. Suomenkielisessä perusopetuksessa tätä avustusta jää käytettäväksi vuodelle 2021 vielä 3 661 492 €. Koulutuksen järjestäjän omarahoitusosuus on 5%. Valtionavustus on tarkoitettu poikkeusoloista johtuvien vaikutusten tasoittamiseen, oppimiseen, oppilaanohjaukseen ja tukeen liittyvien ongelmien ehkäisemiseen ja oppimisen edellytysten parantamiseen perusopetuksessa ja perusopetuksen lisäopetuksessa.

Espoon suomenkielinen perusopetus on saanut valtionavustusta opettajien osaamisen kehittämiseen Opetus- ja kulttuuriministeriön **Uusi peruskoulu** - kärkihankkeesta 271 600 € (omavastuu 68 000 €) ajalle 11.12.2019-31.7.2021. Hankkeessa vahvistetaan kuntatasoisen osaamisen kehittämisen systemaattisuutta ja uutta osaamisen kehittämisen rakennetta alueellisten OPS-agenttien ja ohjelmointitaitojen agenttien tuella.

Tavoitteena on yhtenäinen OPS-kulttuuri Espoossa, jossa jokainen opettaja on OPS-kärkiosaaja. Yhteisöllinen oppiminen ja osaamisen jakaminen vakiintuvat tavaksi kehittyä ja kehittää omaa sekä yhteisön osaamista. Pedagogiikan uudistumiseen tähtäämme erityisesti vahvistamalla yksilöiden ja kouluyhteisöjen oppimisen arviointiosaamista ja ohjelmointitaitoja, joihin kuuluu myös ymmärrys elektroniikan, mekaniikan ja robotiikan sisällöistä sekä taito soveltaa opittua erilaisiin luoviin prosesseihin. Hankkeella varmistetaan yhdenvertainen, tasa- ja korkealaatuinen opetussuunnitelman mukainen opetus kaikissa kaupungin kouluissa ja vakiinnutetaan joustava osaamisen jakamisen ja kehittämisen kulttuuri.

Kerhotoiminnan kehittämiseen Espoon peruskouluille myönnettiin 200 000 euron valtionavustus (omavastuu 85 715 €) ajalle 1.8.2019-31.12.2020 ja sen käyttöaika on Korona poikkeusajan takia jatkettu 30.6.2021 asti. Vuoden 2021 puolella käytettäväksi tätä rahaa on jäänyt käytettäväksi omavastuun kanssa 128 572 €. Lisäksi Espoolle myönnettiin vuodelle 2021 kerhojen kehittämisrahaa omavastuulla lisätynä 57 491 €. Hankkeen tavoitteena tarjota oppilaille monipuolista harrastustoimintaa oppituntien ulkopuolalla samalla eheää koulupäivää luoden: estää syrjäytymistä, lisätä oppilaiden välistä yhdenvertaisuutta harrastusmahdollisuuksien suhteen, auttaa luomaan uusia ystävyysuhteita vuosiluokka-, kulttuuri- ja ikärajojen yli sekä antaa onnistumisen, osaamisen ja ilon kokemuksia erilaisten, oppilaille hyödyllisten ja mieluisten sekä uusien aiheiden parissa. Koulun kerhotoiminnan avulla oppilaiden osallisuus, turvallisuudentunne ja hyvinvointi sekä sitoutuminen kouluyhteisöön lisääntyvät. Kerhot toteutetaan tämän suunnitelman mukaisesti heti kun alkuvuodesta voimassa olevat rajoitukset poistuvat epidemian hellittäessä.

Varhaiskasvatuksen, ruotsinkielisen sivistystoimen, kirjastopalvelujen ja suomenkielisen perusopetuksen yhteistyönä Espoo on hakenut valtion erityisavustusta **lukemisen kulttuuria ja lukutaitoa** vahvistaviin toimenpiteisiin. Haettu suomenkielisen opetuksen avustussumma on 255 258 € (omavastuu 28 362 €) ja avustuksen käyttöaika 1.2.2020 – 31.7.2022. Tavoitteena on vahvistaa lukemisen kulttuuria ja lukutaitoa varhaiskasvatuksessa, esi- ja alkuopetuksessa. Hankkeessa edistetään lasten lukuintoa ja lukuharrastusta, samalla myös lukutaidon kehittymistä monipuolisesti. Keskeisenä tavoitteena hankkeessa on kehittää lukemisen kulttuuria ja edistää lukuintoa monitoimijaisena yhteistyönä kirjaston kanssa.

Innokas-verkoston valtakunnallisen hankkeen osana Espoo on saanut valtionavustusta 32 040 € (omavastuu 3560 €) ajalle 26.4.2019 - 31.7.2021. Hankkeen valtionavustuksen päähakijana on Lappeenrannan kaupunki, mukana yhteensä 10 kuntaa/kaupunkia, ja siinä kehitetään koko Suomen kattava sekä alueellinen että valtakunnallinen innovaatiotoiminnan verkosto hyödyntäen olemassa olevia Innokas- ja Teknoluokkaverkostoja.

Hankkeessa kehitetään **Innovatiivinen koulu** -konsepti, joka tukee koulujen digitalisaation kokonaisvaltaista ja jatkuvaa kehittämistä sekä oppimisen, opettamisen, johtajuuden ja yhteistyöverkostojen toiminnan näkökulmista. Kehittämistyön keskeisinä toimijoina ja innovaattoreina ovat oppilaat, opettajat, koulun johto, vanhemmat ja yhteistyöverkostot kuten yliopistot. Hankkeessa on Espoosta mukana Martinkallion koulu. Hankebudjetista 15000 € on osoitettu Innokas 2020 –robotiikkatapahtuman kuluihin, joka toteutetaan Espoossa sekä 5000 € Helsingin yliopiston hanke- ja arviointikuluihin.

Yleinen, tehostettu ja erityinen tuki järjestetään 1.8.2016 voimaan tulleen opetussuunnitelman mukaisesti. Oppilaan tarvitsema tuki sekä maahanmuuttajaoppilaiden tuki pyritään järjestämään aiempaa useammin omassa lähikoulussa. Tämä vaikuttaa myönteisesti paitsi oppilaiden sosiaaliseen kuulumiseen omalle kotialueelleen myös koulukuljetuskustannusten oletetaan laskevan. Tavoitteen vaatimien rakenteiden ja opetustoimen osaamisen kehittämiseksi on elokuussa 2019 aloitettu tutkivan kehittämisen kahden lukuvuoden

mittainen hanke, joissa oppilaskohtaisia resursseja muuttamatta tietyn erityisen tuen osa-alueen 1. ja 7. luokan oppilaiden opetus järjestetään oman lähikoulunsa yleisopetuksen luokassa. Kokeilun uusien toimintojen mahdollistamiseksi osoitetaan lisärahoitus jokaista mukana olevaa oppilasta kohden. Tähän kohdennetaan 380 000 ajalle 1.1.2021-31.7.2021.

Englanninkielisen ja kaksikielisen opetuksen muodostaman yhtenäisen palvelualueen kehittäminen aloitettiin vuoden 2020 aikana. Vuonna 2021 perustetaan työryhmä yhdessä Helsingin ja Vantaan kanssa kehittämään yleisen, tehostetun ja erityisen tuen haasteita näissä opetusmuodoissa. Tavoitteena on muodostaa Espoo International Schoolin ja viiden kaksikielistä opetusta tarjoavan koulun kokonaisuudesta nykyistä joustavammin perheiden muuttuvia tarpeita palveleva kokonaisuus. Hanke ei edellytä erillistä määrärahavarausta.

Syrjäytymiskehitystä ehkäisevä Koukku-hanke vakinaistetaan vuoden 2021 aikana. Perustetaan hankkeessa toimineiden tiimien pohjalta neljällä alueella toimivat tiimit. Opetus- ja kulttuuriministeriö on avaamassa helmikuun lopulla vuosille 2021-2023 suunnattua valtionavustushakemuskierrosta. Käyttösuunnitelmaa kirjoitettaessa ei siten voida tietää saako Espoo kyseistä avustusta. Kustannusarvio neljän tiimin rakenteella on 480 000 €. Toiminnan rahoitukseen suunnitellaan käytettäväksi kehittämishankkeesta jäljellä oleva 100 000 €. Mikäli valtionavustusrahoitusta ei saada, varataan normaalibudjetista tähän toimintaan 240 000 € vuodelle 2021.

Hallitusohjelmaan liittyen Opetus- ja kulttuuriministeriö ja aluehallintovirastot teettivät syksyllä 2020 Suomen kouluille kyselyn siitä, mitä peruskoulujen oppilaat haluavat harrastaa koulussa koulupäivän jälkeen. Tähän liittyen avattiin haku Suomen harrastamisen mallin pilotointiin peruskoulujen luokille 1-9 sekä lisäluokille. Espoo sai avustusta kaupunkitasoisesti valtionavustusta yhteensä 53 400 € ja oman kuntaosuuden kanssa keväälle 2021 on käytettävänä 66 750 €. Avustus käytetään harrastuskerhojen ohjaajien palkkoihin, heidän matkakuluihinsa, kerhojen materiaaleihin, toiminnan koordinointiin ja tarvittaessa avustajien palkkukseen. Koronarajoitusten takia mallin kehittäminen aloitetaan pienimuotoisesti pilotilla, johon osallistuu 7 suomenkielistä ja 1 ruotsinkielinen koulu. Suomenkielisen perusopetuksen osuus käyttösuunnitelmassa tähän hankkeeseen on valtionavustusta 46 600 € ja omasta budjetista varataan 20 % omavastuu eli 9300 €. Keväällä 2021 tullaan hakemaan uutta avustusrahaa harrastamisen malliin Espoon peruskouluihin lukuvuodelle 2021-2022.

Kieli- ja kulttuuriryhmien sekä kansainvälinen opetus

Suomenkielisessä perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa opiskelee vuoden 2021 alussa 7008 vieraskielistä oppilasta ja opiskelijaa, 548 enemmän kuin vuonna 2020. Suomea toisena kielenä opiskelee 7512 oppilasta ja opiskelijaa, 1106 enemmän kuin vuonna 2020.

Oman äidinkielen opetukseen osallistuu vuoden 2021 alussa 4944 oppilasta, 454 enemmän kuin vuonna 2020. Opetusryhmissä on keskimäärin 17 oppilasta. Oman äidinkielen opetus pyritään järjestämään, mikäli vähintään 12 oppilasta ilmoittautuu opiskelemaan samaa kieltä. Myös lukiossa tarjotaan oman äidinkielen kursseja.

Oman äidinkielen opetukseen haetaan valtionavustusta. Lukuvuonna 2021-22 oman äidinkielen opetusta tarjotaan peruskoululaisille 1. luokasta alkaen sekä lukiolaisille. Vieraskieliset oppilaat tuovat mukanaan myös katsomusaineiden kirjon. Espoossa opetetaan tällä hetkellä viittä eri katsomusainetta.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestetään kouluissa vuonna 2021 alussa 748 oppilaalle. Vuoden 2021 alussa Espoon peruskouluissa toimii 33 perusopetukseen valmistavan opetuksen luokkaa. Esi- ja alkuopetuksen oppilaille valmistavaa opetusta annetaan myös inklusiivisesti esiluokilla ja yleisopetuksen luokilla sekä suomenkielisen varhaiskasvatuksen esiopetuksessa. Lukioon valmistavaa opetusta järjestetään

Iltapäivätoiminta

Iltapäivätoiminta järjestetään koulujen tiloissa. Iltapäivätoiminnan palveluntuottajat saavat koulujen tilat käyttöönsä korvauksetta.

Lukuvuonna 2020–2021 iltapäivätoimintaa järjestetään 4411 oppilaalle, joista 2697 (61 %) on 1. luokan oppilaita, 1640 (37%) 2. luokan oppilaita ja 74 (2 %) ylempien vuosiluokkien erityisoppilaita (20.9.2020 tilanne). Syksystä 2021 alkaen 2. luokan oppilaiden määrä iltapäivätoiminnassa vähenee määrärahojen pienentyessä.

Lukuvuonna 2020–2021 iltapäivätoiminnasta peritään asiakasmaksuna kokoaikaisesta iltapäivätoiminnasta 140 euroa kuukaudessa ja osa-aikaisesta iltapäivätoiminnasta 80 euroa kuukaudessa. Kokoaikaista iltapäivätoimintaa järjestetään kello 12–17 ja osa-aikaista iltapäivätoimintaa kello 12–15.

Iltapäivätoiminnan asiakasperheiden on mahdollista hakea asiakasmaksuista huojennusta. Iltapäivätoiminnan asiakasmaksun puolittamista tai perimättä jättämistä koskeva päätös tehdään perheeseen ja perheen hakemuksessaan ilmoittamien tulojen perusteella. Asiakasmaksuhuojennuksia on myönnetty tammikuuhun 2021 mennessä lukuvuodelle 2020–2021 yhteensä noin 324 755 euroa, 620 perheelle.

Suomenkielinen opetus toteuttaa vammaispalveluiden järjestämisvastuulle kuuluvan kehitysvammaisten ja autististen lasten loma-ajan hoitoa kesä-, syys-, joului- ja talvilomalla klo 7.30–16.30. Aamu- ja iltapäivähoitoa toteutetaan lukuvuoden koulupäivinä aamulla klo 7.00 alkaen ja iltapäivällä klo 17.00 asti. Lukuvuoden 2020–2021 aamu- ja iltapäivähoitoon osallistuu noin 257 lasta. Lomahoitoon osallistuu lomasta riippuen 84–183 lasta. Kustannukset laskutetaan vammaispalveluilta.

Erityinen tuki perusopetuksessa

Perusopetuksen opetussuunnitelmassa tuki kuvataan opetuksen yleisenä, tehostettuna ja erityisenä tukena. Ennen erityisen tuen antamista oppilaalle tarjotaan suunnitelmallisesti yleistä ja tehostettua tukea. Erityinen tuki tarjotaan ensisijaisesti oppilaan omassa koulussa omassa opetusryhmässä. Mikäli oppilaan etu sitä välttämättä edellyttää, voidaan oppilaan erityinen tuki tarjota erityisluokalla. Suomenkielisessä opetuksessa 20.9.2020 (valtakunnallinen tilastointipäivä) tehostettua tukea sai 3991 oppilasta ja erityistä tukea 2869 oppilasta. Erityisen tuen oppilaista 945 opiskeli yleisopetuksen yhteydessä lähikoulussa ja 1924 erityisluokalla.

Oppilaalla on oikeus saada erityinen tuki ensisijaisesti lähikoulussaan, mikäli se on oppilaan tuen tarve huomioiden mahdollista. Erityisen tuen tarve tarkastetaan heti kun vaikuttaa siltä, että oppilas ei sitä enää tarvitse sekä viimeistään toisen vuosiluokan jälkeen ja ennen seitsemännelle vuosiluokalle siirtymistä. Erityinen tuki ja etenkin vaikeasti kehitysvammaisten opetus sitoo paljon avustavaa henkilökuntaa. Uhka- ja vaaratilanteet sekä avustavan henkilöstön sairauspoissaolot ovat korkeita vaativissa erityisopetusryhmissä. Avustajaintensiivisten erityisopetusryhmien avustajapalvelut hoidetaan pääsääntöisesti vakinaisen henkilökunnan avulla. Osaava vakituinen henkilöstö on tärkeä osa henkilöstön jaksamisessa. Määräaikaiset koulunkäyntiavustajapalvelut ostetaan Seure Henkilöstöpalvelut Oy:stä.

Lukuvuosina 2019-2020 ja 2020-2021 toteutetaan kaksivuotinen kolmiportaisen tuen kehittämiseen ja lähikouluperiaatteen vahvistamiseen tähtäävä pilotointi, johon on ilmoittautunut 28 oppimisen tuen kehittämisestä kiinnostunutta koulua. Syksyllä 2020 alkaa pilotin toinen lukuvuosi, jolloin koulut toteuttavat ensimmäisen ja seitsemännen luokan oppimisen erityisvaikeuden perusteella erityiseen tukeen otettujen oppilaiden erityisen tuen oppilaan omassa lähikoulussa. Pilotin toimintaa väliarvioidaan säännöllisesti ja siitä laaditaan keväällä 2021 opetus- varhaiskasvatuslautakunnalle perusteellisempi selvitys. Tähän kohdennetaan 380 000 € ajalle 1.1.2021-31.7.2021.

Lukiokoulutus

Opiskelijat ja lukioyksiköt

Espoon suomenkielisissä lukioissa opiskeli vuoden 2020 syyskuussa 5596 opiskelijaa (2019: 5211). Lukuvuoden 2020–2021 lukioiden aloituspaikkamääräksi opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päätti 1819, mikä on 64 prosenttia perusopetuksen päättävästä ikäluokasta.

Lautakunnan päätöksen mukaisesti lukioon pääsyn edellytyksenä Espoossa oli lukuaineiden keskiarvo vähintään 7,00. Yhteishaussa toteutunut alin keskiarvo (kesäkuun tilanne) oli 7,83. Vuotta aiemmin alin keskiarvo oli 7,00. Espoon lukioiden lisäksi espoolaisia hakeutuu pääkaupunkiseudun muiden kaupunkien lukioihin ja etenkin niiden valtakunnallisen erityistehtävän saaneisiin lukioihin.

Espoon lukioverkossa valtakunnallinen erityistehtävä on Otaniemen lukiolla (matemaattis-luonnontieteelliset aineet) ja Tapiolan lukiolla (musiikki). Mainituille lukioille on myönnetty myös valtakunnallinen kehittämistehtävä. Etelä-Tapiolan lukiossa on valtakunnallinen erityistehtävä kansainvälisen IB-koulutuksen järjestämiseen. Erityistehtävien lisäksi lukioilla on erilaisia linjoja ja painotuksia.

Äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea puhuvien opiskelijoiden osuus kaikista suomenkielisten lukioiden opiskelijoista on 9,6 % (2019: 10,1 %). Vieraskielisille ja maahanmuuttajille suunnatussa lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa aloitti 20 nuorta vuonna 2020. Valtuustokauden yhtenä tavoitteena on nostaa maahanmuuttajanuorten koulutustasoa, ja tärkeänä keinona on lukio-opintoihin hakeutumisen edistäminen.

Lukiokoulutuksen kehittäminen Espoossa

Syksyllä 2021 otetaan käyttöön Espoon lukiokoulutuksen uusi opetussuunnitelma, jota on työstetty laajassa yhteistyössä. Lukiolinjan keskeisinä kehittämistavoitteina ovat opiskelijoiden osallistaminen ja oman roolin löytäminen oppimisessa. Oppimista tuetaan opettajien koulutuksella sekä oppimisympäristöjen ja toimintakulttuurin vahvistamisella lukion uuden opetussuunnitelman mukaisesti.

Lukioverkon kehittämisessä päämääränä on tarjota lukiokoulutusta kaikissa kaupunkikeskuksissa hyvien kulkuyhteyksien varrella. Pitkän aikavälin tavoitteena on kasvattaa lukioyksiköitä siten, että kaikkiin lukioihin voidaan ottaa vuosittain vähintään 200 uutta opiskelijaa.

Lukioiden välistä yhteistyötä kehitetään siten, että opiskelijoiden on vaivatonta valita opintoja muista Espoon lukioista niin rantaradan kuin metroradan varrella. Yhteistoimintaa sidosryhmien kanssa tiivistetään mm. kehittämällä yhteisiä toimintatapoja pääkaupunkiseudun korkeakoulujen kanssa. Korkeakoulu-yhteistyön yhtenä opetussuunnitelmallisena tavoitteena on helpottaa korkea-asteen opintoihin tutustumista jo lukioaikana. Myös yliopistojen oppimisympäristöjä pyritään hyödyntämään lukio-opintojen aikana.

Yhteistyötä pyritään vahvistamaan mm. keväällä 2021 lukioiden aineenopettajille järjestettävällä korkeakouluverkostotilaisuudella.

Lukioilla on monipuoliset kansainväliset yhteydet, mutta vuonna 2020 matkakursseja ei juurikaan toteutettu. Keväällä 2020 alkanut koronapandemia on myötävaikuttanut kansainvälisyyden uusien tapojen ja toteutusten pohdintaan. Myös maksuton toinen aste luo mahdollisuuksia tarkastella kansainvälisyyttä monipuolisesti. Itämeriyhteistyö nousee jatkossa keskeiseksi toimintaympäristöksi.

Lukioissa edistetään yrittäjyyskasvatusta ja työelämälähtöisyyttä. Lukiolaisia kannustetaan osallistumaan Nuori yrittäjyys ry:n ohjelmiin sekä KYKY-toimintamallin mukaiseen koulujen ja yritysten yhteiskehittämiseen. Lukioilla on myös omia yrittäjyyskursseja ja osa toteuttaa myös Taloudellisen tiedotustoimiston TATin International Business -kursseja.

Espoon kaupunki osallistuu valtakunnalliseen lukiokoulutuksen kehittämiseen mm. Kuntaliiton lukiofoorumin ja Helsinki, Turun, Tampereen, Jyväskylän ja Oulun kanssa tehtävän yhteistyön kautta.

Lukiokoulutuksen keskeisimmät kehittämishankkeet ja avustukset

Vuonna 2021 Espoon lukiot osallistuvat useaan merkittävään hankkeeseen, joista rahoitukseltaan suurimmat ovat *Espoon lukiot 2021 – parasta yhdessä oppimista ja hyvinvointia* -hanke ja *Tunne työ 2.0* -ESR-hanke.

Opetushallituksen valtionavustusrahoituksella toteutettavassa *Espoon lukiot 2021* – hankkeessa tavoitteena on laatia Espoon lukiokoulutukseen uusi opetussuunnitelma

sekä toimeenpanna 1.8.2019 voimaan astuneen uuden lukiolain mukaiset uudistukset. Hankkeessa toteutetaan merkittävä määrä opetushenkilöstön ja johdon koulutusta. Myös opiskelijoita on osallistunut koulutuksiin. Valtionavustusrahoitus on noin 0,5 M€. Hanke sai jatkoaikaa 30.6.2021 saakka.

Tunne työ 2.0 -hankeessa pääkaupunkiseudun kaupungit ja sidosryhmät ovat kehittäneet lukiokoulutuksen työelämälähtöisyyttä vuosina 2017–2021.

Aalto-yliopisto ja Tampereen yliopisto toteuttavat Espoon ja Tampereen lukioiden kanssa opettajankoulutuksen kehittämishanketta *Oppiainerajat ylittävä oppiminen lukiossa – innovaatio, oivallus, muutos* (OROL, 2019–2021). Hankkeen keskeisinä tavoitteina on vahvistaa oppiainerajat ylittävässä opetuksessa hyviksi koettuja käytäntöjä ja kehittää uusia sekä tuoda niitä osaksi opettajankoulutusta ja jakaa niitä lukioiden kesken.

Espoon lukiot osallistuvat vuonna 2021 Liikkuva opiskelu -hankkeeseen.

Espoon lukiokoulutus on vuonna 2021 mukana myös lukioiden korkeakouluyhteistyö pääkaupunkiseudulla -hankkeessa.

Lukiolinja on saanut opiskelijoiden korona-aikaiseen opetukseen ja tukeen avustusta noin 1,2 M€, jolla on palkattu kaupungille 2 kuraattoria ja 2 psykologia (toinen 80 %). Lisäksi lukiot ovat voineet kohdentaa resurssia omaan tukitoimintaansa.

Henkilöstö

Suomenkielisen opetuksen tulosityksikössä oli 3 933 palvelussuhdetta 31.12.2020, joista vakinaisten määrä oli 74,4 prosenttia (2 926 henkilöä) ja määräaikaisten 25,6 prosenttia (1 007 henkilöä). Tulosityksikössä työskenteli 126 kokoaikaista ja 181 osa-aikaista työntekijää projekti-, hanke tai avustuksella. Projektihenkilöstön osuus koko henkilöstä on 3,2 prosenttia. Edellisten lisäksi tulosityksikössä työskentelee 4 työllistettyä. Palvelussuhteen laskennassa ovat mukana kaikki vakinainen ja määräaikainen henkilöstö sekä vakinaiset sijaiset. Suomenkielinen opetus tuotti 3 291,9 henkilötyövuotta ja vuokratyövoiman 111,8 henkilötyövuotta. Vuokratyövoiman henkilötyövuodet ovat 24,4 prosenttia vuoden 2019 loppua alhaisemmat, joka johtuu koronasta.

Vuonna 2020 tulosityksikköön perustettiin yhteensä 45 virkaa ja toimea ja tehtiin yksi nimikemuutos. Uusina virkoina ja toimina kaupunginhallitus perusti kaksitoista lukion lehtorin virkaa. Lisäksi perustettiin kaksi koulusihteerin, yhden koulutussuunnittelijan, 20 koulunkäyntiavustajan ja 10 erityiskoulunkäyntiavustajan tointa.

Suomenkielisen opetuksen henkilöstömäärät ja omat henkilötyövuoden kasvavat prosentin vuoden 2021 aikana. Määräaikaisen henkilöstön määrän ennakoidaan laskevan jonkin verran henkilöstöresurssien kokonaisvolyymista. Henkilöstön resurssoinnin arvioinnissa hyödynnetään eläkepoistumaa. Vuokratyövoiman käyttöä vähennetään oman henkilöstön lisäämisellä. Kasvu jatkuu maltillisena vuosien 2022–2023 aikana. Toiminta pyritään toteuttamaan nykyisillä henkilöstöresursseilla uusien ryhmittelyjen sekä pedagogisten ratkaisujen tukemana. Henkilöstömäärän

kasvu jää alhaisemmaksi kuin oppilas- ja opiskelijamäärän kasvu, joka on perusopetuksessa 2,4 prosenttia ja lukiossa 6 prosenttia.

Tulosityksikön toiminnan ja henkilöstön kehittäminen perustuvat strategiaan, opetussuunnitelmiin ja tuloskortin tavoitteisiin. Toimintaympäristön muutoksiin vastataan kehittämällä osaamista seuraavilla painopistealueilla: linjajohdon ja rehtorien, johtamisen, vuorovaikutus ja tiimityöskentelytaitojen kehittäminen, osallisuutta tukevan toimintakulttuurin luominen, henkilöstön kieli- ja kulttuuritietoisuuden osaaminen ja monimuotoisuuden ymmärtäminen, yhteisöllisen oppilashuollon kehittäminen, digitalisaatio, oppilaantuntemus ja arvioinnin kehittäminen. Erityisen merkityksellisenä esiin nousevat oppilas- ja opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin erot sekä koronan vaikutukset oppilaiden oppimiseen ja hyvinvointiin ja opettajien hyvinvoinnin johtamiseen. Vuosien 2021–2023 aikana kiinnitetään huomiota rehtorin tehtävässä edellytettävien keskeisten osaamisten kirkastamiseen

Henkilöstö/Perusopetus

Perusopetuksessa oli 3 357 palvelussuhdetta 31.12.2020, joista vakinaisten määrä oli 2 462 ja määräaikaisten 895 henkilöä. Opetushenkilöstöä oli 2 815 henkilöä ja he tuottivat vuoden 2020 aikana 2 503,8 henkilötyövuotta. Vuonna 2020 perusopetukseen ei perustettu yhtään virkaa tai tointa. Henkilöstösuunnittelussa hyödynnettiin tyhjien vakanssien käyttöä taloussuunnitelman 2020–2022 laadintaohjeiden mukaisesti ja rekrytointiin tuntiopettajia.

Suomenkielisen opetuksen henkilöstön osaamisen kehittämisen painopisteenä vuonna 2021 on perusopetuksen osalta erityisesti oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointitaidot: formatiivinen arviointi osana jokapäiväistä opetustyötä sekä opetussuunnitelman perusteiden mukainen summatiivinen arviointi. Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi on keskeinen osa opettajan työtä ja opetussuunnitelman toteuttamista, ja se on muutoksessa valtakunnallisella normitasolla. Arviointiosaamisen kehittämistarve on noussut kärkeen sekä henkilöstökyselyiden että Espoon opetustoimintaa koskevan arviointitiedon perusteella. Lisäksi arviointia koskevaa koulutusta tarvitaan perusopetuksessa uudistuneiden päättöarvioinnin kriteerien omaksumiseen. Rehtoreiden talousosaamista kehitetään edelleen. Opetushenkilöstön digiosaamista kehitetään myös edelleen aiempien vuosien tapaan.

Henkilöstö/Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksessa oli 388 palvelussuhdetta 31.12.2020, joista vakinaisten määrä oli 312 henkilöä ja määräaikaisten 76 henkilöä. Yhteensä lukio tuotti 376,4 henkilötyövuotta. Opetushenkilöstöä oli 372 henkilöä ja he tuottivat vuoden 2020 aikana 327 henkilötyövuotta. Vuonna 2020 lukiokoulutukseen perustettiin 12 lukion lehtorin virkaa.

Talous

Suomenkielisen opetuksen tulosityksikön vuoden 2021 talousarvio on 368 398 816 euroa ja tulotavoite on 12 213 000 euroa. Taiteen perusopetuksen avustuksiin vuodelle 2021 on varattu 4,4 miljoonaa.

Määräraha sisältää palkankorotuksia 2,4 milj. euroa. Kouluruokailun uusiin oppilaisiin on varauduttu (0,4 milj. euroa), uusien oppilaiden tarvikerahoihin on varauduttu (0,8 milj. euroa). Kiinteistökustannusten korotuksiin on varattu 10,9 milj. euroa. Tieto- ja viestintätekniiikan määrärahaa on lisätty 0,3 milj. euroa. Psykologien palkkamäärärahoihin on lisätty 0,3 milj. euroa. Iltapäivätoiminnan määrärahoja on vähennetty 1,2 milj. euroa ja koulukuljetuksista on vähennetty 0,35 milj. euroa.

Perusopetuksen oppilasmäärän kasvuun ei ole varattu opetusresurssin lisäystä, joten opetusresurssia sopeutetaan syksystä 2021 alkaen. Perusopetuksessa sopeutetaan myös avustajapalveluja vastaavasti.

Elokuusta 2021 suomenkielisten lukiodien opiskelijamäärä kasvaa edellisestä vuodesta noin 290 opiskelijalla. Syksyllä 2020 lautakunta päätti nostaa opiskelijapaikkojen suhteellista määrää 64 prosentista 66 prosenttiin. Tämä muutos nostaa opiskelijoiden määrää noin 30 opiskelijalla. Muu kasvu johtuu siitä, että perusopetuksen, lisäopetuksen ja lukioon valmistavan koulutuksen päättävien nuorten määrä on edellistä vuotta suurempi. Lukiokoulutuksen talousarvio kasvoi edellisestä vuodesta 2,3M€:lla, joka kohdentui mm. kiinteistökuluihin, palkantarkistuksiin ja oppivelvollisuuden laajentumiseen, johon on varattu 0,72M€. Opiskelijamäärän kasvua ei ole huomioitu talousarviossa. Se tarkoittaa lukiokoulutuksen opetuksen noin 2,5 prosentin leikkausta suhteutettuna opiskelijamäärään vuositasolla.

Teknisistä muutoksista johtuen tehtäväalueiden talousarvion ja käyttösuunnitelman summat poikkeavat toisistaan johtuen muun muassa toimitilavuokrien kohdentumisesta.

Investoinnit

Palveluverkon kohdalla suomenkielinen opetus pyrkii mahdollisimman tehokkaasti käyttämään palvelujen järjestämiseen jo olemassa olevia tiloja. Siirtokelpoisista ja epätarkoituksenmukaisista tiloista luovutaan mahdollisuuksien mukaan. Tilojen peruskorjaustarve on kuitenkin mittava. Väistötiloihin kuljetukset ja muut tilapäismenot tuottavat opetustoimelle vuositasolla menoja noin 600 000 euroa.

Vuonna 2021 käynnistyvät Kuitinmäen alakouluosan ja Kilon koulun PPP-hankkeet sekä Matinkylän lukion rakentaminen. Meritorin koulun peruskorjatut tilat otetaan käyttöön alkuvuodesta, Monikon (Leppävaaran koulukeskus), Rehtorintien ja Viherlaakson koulun ja lukion (pois lukien liikuntahalli) tilat elokuussa.

Suomenkielisten koulujen ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen määräraha sisältää sekä opetus- ja oppimisteknologian hankinnat että tilojen kalustamisen ja muun varustamisen.

Vuodelle 2021 ensikertaiseen kalustamiseen ja varustamiseen on varattu yhteensä 2,8 milj. euroa.

(Luvut tuhatta euroa)

	ENN TP	KS
	2020	2021
311 JOHTO JA KEHITTÄMINEN		
Toimintatulot	63	
Toimintamenot	22 386	22 770
-henkilöstömenot	7 965	8 705
-muut menot	656	501
-tukipalvelut (ict-kustannukset)	13 765	13 564
312 PERUSKOULUT		
Toimintatulot	12 454	12 013
Toimintamenot	284 089	300 544
-henkilöstömenot	153 265	157 702
-muut menot	23 928	22 378
-tukipalvelut (kiinteistöt, ruokailu, kuljetukset, ict)	106 896	120 464
313 LUKIOT		
Toimintatulot	776	200
Toimintamenot	41 175	45 084
-henkilöstömenot	24 359	25 672
-muut menot	1 574	2 228
-tukipalvelut (kiinteistöt, ruokailu, ict)	15 242	17 084
SUOMENKIELINEN OPETUS		
TOIMINTATULOT	13 293	12 213
TOIMINTAMENOT	347 650	368 398
-henkilöstömenot	185 589	192 079
-muut menot	26 158	25 107
-tukipalvelut	135 903	151 112